

Számunk szerzői

ANGELOVICS HELGA (helga.angelovics@gmail.com) – PhD hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest

B. SZÉKELY DOROTTYA PIROSKA (szekelypir20@gmail.com) – PhD hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest

BARABÁS GÁBOR (barab.gabor@gmail.com) – történész, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pécs

STEFAN BERGER (stefan.berger@rub.de) – történész, Ruhr-Universität, Bochum, Németország

ERŐS VILMOS (eros.vilmos@gmail.com) – történész, Debreceni Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Debrecen

ESZIK VERONIKA (eszikveronika@yahoo.com) – történész, MTA BTK Történettudományi Intézet, Budapest

KÁROLYI BÁLINT (karlmax91@gmail.com) – PhD hallgató, Eszterházy Károly Egyetem Történelemtudományi Doktori Iskola, Eger

KOVÁCS JANKA (kovacs.janka@btk.elte.hu) – PhD hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest

PELLES MÁRTON (pelles.marton@ktk.pte.hu) – okleveles közgazdász, PhD hallgató, PTE KTK Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskolája, Pécs

RÉVÉSZ BÉLA (reves@chello.hu) – politológus, Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Szeged

SZENTESI RÉKA (szentesi.reka@gmail.com) – divattörténész, PhD hallgató, Mod'Art International Hungary, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest

TILCSIK GYÖRGY (tilcsik@chello.hu) – történész–levéltáros, Szombathely

VÉR ESZTER VIRÁG (orsay79@yahoo.fr) – történész, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Budapest

A fordításokat RAKOVSKY ANDRÁS és TÖRŐ LÁSZLÓ DÁVID készítette.

Contents

Essays

- ESZTER VIRÁG VÉR
“...she will form a new bond between her esteemed family and the nation...”
The members of the imperial family in Hungary (1867–1868) 5
- HELGA ANGELOVICS
The early political career of Miklós Vay in Zemplén county (1825–1831) 37
- BÁLINT KÁROLYI
The education of the orphans of Pál Zichy II. The education strategy of the
Zichy family during the second half of the 17th century 54
- JANKA KOVÁCS
“Emotional ailments” and “troubles of the mind”. Illnesses of the soul in me-
dical dissertations on the turn of the 18th and 19th centuries 67

Retrospective

- GYÖRGY TILCSIK
German translation and adaptation of Lajos Kossuth’s 23 September 1848
speech calling for revolution 85
- MÁRTON PELLE
Reports of Dr. Emil Tauffer (1905) and Ernő Roediger (1907) about the emig-
ration between Rijeka and New York 107

Beyond our Borders

- A committed historian. Interview with Stefan Berger, professor of Ruhr-Uni-
versity Bochum (Interviewer: *Vilmos Erős*) 120
- Assorted bibliography of Stefan Berger’s works 125
- STEFAN BERGER
Historiography and Political Activity – A Symbiotic Relationship 142

Outlook

- VILMOS ERŐS
The Past as History 163

Reviews

- The Investigations of an Art Historian
(*Bubryák Orsolya: Fantomkép egy 17. századi bécsi műgyűjtőről. MTA Böl-
csészettudományi Kutatóintézet Művészettörténeti Intézet, Budapest, 2017.*)
DOROTTYA PIROSKA B. SZÉKELY 173

Between the Medieval Popes and the Veneration of Saint James (<i>Zwischen Rom und Santiago. Festschrift für Klaus Herbers zum 65. Geburtstag. Dargestellt von seinen Schülerinnen und Schülern. Hgg. von Claudia Alraum, Andreas Holndonner, Hans-Christian Lehner, Cornelia Scherrer, Thorsten Schlauwitz, Veronika Unger. Verlag Dr. Dieter Winkler, Bochum, 2016.</i>)	
GÁBOR BARABÁS	177
Nation and Fashion (<i>Lukács Anikó: Nemzeti divat Pesten a 19. században. Budapest Főváros Levéltára, Budapest, 2017.</i>)	
RÉKA SZENTESI	183
The Spirit of the „Ballhausplatz” (<i>Somogyi Éva: Magyarok a bécsi hivatalnokvilágban. A közös külügyminisztérium magyar tisztviselői 1867–1914. MTA Bölcsészettudományi Központ Történettudományi Intézet, Budapest, 2017.</i>)	
VERONIKA ESZIK	186
From Architecture to the History of Resistance (<i>Szelke László: A Gresham a nácik ellen. Az ellenzék, az embermentés és az ellenállás hálózatai. Jaffa Kiadó, Budapest, 2016.</i>)	
BÉLA RÉVÉSZ	190
<i>Authors</i>	197

Az Aetas történettudományi folyóirat 2019. évi előfizetői felhívása

Rendkívül fontos folyóiratunk számára előfizetőink támogatása és hűségese kitartása. 2019-ben a következő tematikus számaink jelennek meg:

18/19 és a jövő

Egy régemúlt évszázad emlékképei

Utazók itt és ott

Intézményi és kulturális transferek a 20. századi Magyarországon

Folytatjuk „Elmélet és módszer” rovatunkat.

Eddigi gyakorlatunknak megfelelően a 2019-es évfolyamra is kedvezményt biztosítunk előfizető olvasóinknak, hogy ezzel is jelezzük, nagyra becsüljük bizalmukat és támogatásukat.

Többféle előfizetői módot ajánlunk fel ugyanakkor, hogy alkalmazkodjunk olvasóink igényeihez:

Éves előfizetői ár: **4000 Ft** (tartalmazza a postaköltséget, az év végén elektronikus formában is előfizetőink rendelkezésére bocsátjuk az évi 4 számunkat!)

Éves elektronikus előfizetői ár: **3500 Ft** (pdf file-ban e-mailen a lapszámok megjelenésekor)

Egy számot megrendelőknél: **1000 Ft** + postaköltség

Egy szám könyvesbolti ára: **1100 Ft**

A folyóirat megrendelhető a kiadó e-mail és postai címén.

Korábbi számainkat (postaköltség felszámolásával) a szerkesztőség címén szintén meg lehet rendelni.

Jövedelemadójának 1%-át ebben az évben is felajánlhatja egy olyan egyesületnek, alapítványnak, amelyet arra érdemesnek ítél. Folyóiratunk szerkesztői azzal a kéréssel fordulnak Önnek, hogy ha támogatásra méltónak tartja folyóiratunkat, válassza az AETAS-t.

Adószámunk: 19079581-2-06

Nagyon köszönjük Olvasóinknak eddigi támogatásukat!

Aetas Könyv- és Lapkiadó Egyesület
6701 Szeged, Pf. 1179
<http://www.aetas.hu>
aetas@mail.u-szeged.hu

Következő számunk tartalmából

KURDI KRISZTINA

A memoár mint útleírás. A tokaj-hegyaljai bor útja Ber Birkenthal zsidó borke-
reskedő visszaemlékezései alapján

KULCSÁR KRISZTINA

Ha főurak útra keltek... 18. századi főúri utazástípusok Albert szász-tescheni
herceg és Mária Krisztina főhercegnő közös utazásai alapján

DINNYÉS PATRIK

Mogiljovtól Szmolenszkig: II. József német-római császár és II. Katalin orosz
császárnő első találkozása és közös utazása (1780)

RING ÉVA

Karl von Zinzendorf gróf moszkvai látogatása

OLGA KHAVANOVA

Pavel Petrovics bécsi látogatása 1781–1782-ben. A felvilágosult trónörökös
„okos” utazása

SCHWARZ ISKRA

Nagy Péter pozsonyi látogatásáról

Bemutatjuk Daniel Unowskyt, az Austrian History Yearbook főszerkesztőjét

Az AETAS történettudományi folyóirat. Megjelenik évente négy alkalommal. Kiadója az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület. A lap főként történeti tárgyú tanulmányokat, forrásokat, kritikákat, ismertetéseket, interjúkat közöl, de szívesen fogad írásokat a társadalomtudományok más ágaiból is.

*

Az AETAS megjelenését döntően alapítványi támogatás teszi lehetővé. Az AETAS több vagy akár egy száma is megrendelhető a szerkesztőség címén.

A folyóirat előfizetési díja egy évre 4000 Ft.

A lap ára egy szám megrendelése esetén 1000 Ft + postaköltség,
könyvesboltban 1100 Ft.

A folyóirat elektronikus előfizetési díja egy évre 3500 Ft

*

Az AETAS-t a szerkesztőség terjeszti. A lap megvásárolható:

Budapest: ELTE BTK könyvtár, VIII. ker., Múzeum krt. 6–8.;

Írók Boltja, Parnasszus Kft., VI. ker., Andrásy út 45.;

Könyvtárellátó Kht., XIII. ker., Váci út 19.;

Penna Bölcsész Könyvesbolt, V. ker. Magyar u. 40.

Szeged: Egyetemi könyvtár, Petőfi S. sgt.;

Könyv- és Jegyzetbolt, Vitéz u.

Miskolc: Bibliofil Kft., Kazinczy Könyvesbolt, Széchenyi u. 33.;

Fókusz Könyvesbolt, Pátria üzletház.

Pécs: PTE Iskolaszövetkezet Könyvesbolt, Ifjúság út 6.;

PTE Társadalomtudományi Szakkönyvtár, Rókus u. 2.

*

Kiadja az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület

6701 Szeged, Pf. 1179.

e-mail: aetas@mail.u-szeged.hu

<http://www.aetas.hu>

Felelős kiadó: Deák Ágnes

Olvasószerkesztő: Horváthné Szélpál Mária

Szerkesztőségi titkár: Wirth Leticia

Telefon: +36 (30) 59-66-594

A borítót tervezte: Annus Gábor

Nyomdai munkálatok: E-press Nyomdaipari Kft., Szeged

ISSN 0237-7934